

AREVELK

Siyasi, iktisadi ve edebi yevmi gazete

Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԱՍՏՆԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՍՏՄԵՆՆԵՆ ՏԱՐԵՎԷԼԿ 700 դր. 1400 դր. Արտատվում 140 Ժր. 250 Ժր. Ամերիկա 9 օր 15 Ժր.

ԱՐԵՎԵԼԿ

ՀԵՌԱԶՈՅՆ 40852

ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ

Telefon 40852

ՀԱՍՏԵՒՆ Գալաթի, Թիմուրի Բուլ ՉԱՍՏԵՒՆ Պրինսիփ փողոց, քի. 10

AREVELK

Quotidien Armenien Politique Economique Littéraire Galata B. P. 1203

ԽՐԱԳՐԱՊԵՏ

ԽՈՐԵՆ ԶԱՍՏՃԵԱՆ

ՄԱՆՃԱՔԻ ՄԱՍԻՆ

ՓԱՐԻՋԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄԿԱՆ

ԹՈՒՐԻՔԵԻՖՐԱՆԱ. ԹԵՋԵՐԸ

ՀԱՎԱՌԱԿ ԵՆ ԻՐԱՐՈՒ

բայց հումանայնութեան մը յոյս կայ

ՀԱՇԻՄ ԻԼԷ ԷԹԱՍԻ

Սուրիոյ հանր. նախագահ ընտրուեցաւ

ՓԱՐԻՋ 21.— Բիւշարի Արաս երկէ զիւր հոս հասաւ. այս անուամբ Բէ ԹՐԱՆԷ և այցիկց արտաքին նախարար Տէլպօրի ընկերակցութեամբ գնացան Սուրիոյ Տեսակցութեան ներկայ էր նաեւ Ֆրանսայի արտաքին խորհրդական Վիլհելմ Կարլսը: Այսօր վերական թուրքեֆրանսական արտաքին թիւնները ի մասին Իսթանբուլի Մանճաքի հարցին, որով ինքնապէս ժընէլի ԽՐՆՈՐԴԸ: Այս անթիւ ֆարիզ հասաւ նաեւ Անգլիայի ֆրանս. զեսպան ֆոնտա: Բիւշարի Արաս կորնցուցած ըլլալով իր արքայազնական արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Բիւշարի Արաս երկէ տեսակցեցաւ Տէլպօրի հետ Սան-Պիէր և Միքելի խնդիրներու մասին, ի ներկայութեան Վիլհելմ Կարլսը, Սուրիոյ և Ն. Մէնէմէնիօղլուի Տեսակցութեանը վերական խորհրդական անուամբ:

ԹՈՒՐԻ ԶԱՍՏՃԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻՋ 22.— Թուրք պատերազմաբարձր նախագահուած Բիւշարի Արասի և բաղկացած Փարիզի քրէ. զեսպան Կարլսը, հանր. նախագահութեան ընդհ. քարտուղար Կարլսը, արտաքին խորհրդական Ն. Մէնէմէնիօղլուի և արքայազնական արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Թուրք պատերազմաբարձր նախագահուած Բիւշարի Արասի և բաղկացած Փարիզի քրէ. զեսպան Կարլսը, հանր. նախագահութեան ընդհ. քարտուղար Կարլսը, արտաքին խորհրդական Ն. Մէնէմէնիօղլուի և արքայազնական արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Թուրք պատերազմաբարձր նախագահուած Բիւշարի Արասի և բաղկացած Փարիզի քրէ. զեսպան Կարլսը, հանր. նախագահութեան ընդհ. քարտուղար Կարլսը, արտաքին խորհրդական Ն. Մէնէմէնիօղլուի և արքայազնական արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ ԹԵՋԵՐԸ ԱՆՃԱՍՏԱՅՆ

ՓԱՐԻՋ 22.— Հավաստեալ է Վրաստանի եւ Թուրքիոյ ներքին գործերու միջեւ երկէ Բէ ԹՐԱՆԷ ի մէջ կատարուած խորհրդակցութեան համաձայն կերպով անգամ մը եւս բացասական երկու կողմերու թէքերը:

ՓԱՐԻՋ 22.— Հավաստեալ է Վրաստանի եւ Թուրքիոյ ներքին գործերու միջեւ երկէ Բէ ԹՐԱՆԷ ի մէջ կատարուած խորհրդակցութեան համաձայն կերպով անգամ մը եւս բացասական երկու կողմերու թէքերը:

ՓԱՐԻՋ 22.— Հավաստեալ է Վրաստանի եւ Թուրքիոյ ներքին գործերու միջեւ երկէ Բէ ԹՐԱՆԷ ի մէջ կատարուած խորհրդակցութեան համաձայն կերպով անգամ մը եւս բացասական երկու կողմերու թէքերը:

ՓԱՐԻՋ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՅԸ

ՓԱՐԻՋ 21.— Սուրիոյ նոր խորհրդարանը բացուեցաւ այսօր: Արտաքին խորհրդական Վիլհելմ Կարլսը, արտաքին խորհրդական Ն. Մէնէմէնիօղլուի և արքայազնական արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ նախագահութեան նոր նախագահ ընտրուած Էթմալի Նոր զաչիճը կազմուեցաւ ազգայնականներէն: Կատարուած կ'անգամակցի Հարիզի և Դամասկոսի երկու նախարար ԳՐԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ խորհրդարանը իր արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ նախագահութեան նոր նախագահ ընտրուած Էթմալի Նոր զաչիճը կազմուեցաւ ազգայնականներէն: Կատարուած կ'անգամակցի Հարիզի և Դամասկոսի երկու նախարար ԳՐԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ խորհրդարանը իր արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ նախագահութեան նոր նախագահ ընտրուած Էթմալի Նոր զաչիճը կազմուեցաւ ազգայնականներէն: Կատարուած կ'անգամակցի Հարիզի և Դամասկոսի երկու նախարար ԳՐԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ խորհրդարանը իր արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՓԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ նախագահութեան նոր նախագահ ընտրուած Էթմալի Նոր զաչիճը կազմուեցաւ ազգայնականներէն: Կատարուած կ'անգամակցի Հարիզի և Դամասկոսի երկու նախարար ԳՐԱՐԻՋ 22.— Սուրիոյ խորհրդարանը իր արտաքին թիւնները որ պիտի ըլլային անոր արքայազնական անթիւ, նուազագոյնի պիտի իջնուին: Վաղը արքայազնական հարցերով մը պիտի տայ Բէ ԹՐԱՆԷ ի պատիւ արքային:

ՄՊԱՆԻՈՅ ԿՈՒԻՆԵՐԸ

իւր շարունակումին

Ֆրանսիոյ ուժերը սաստկացուցին իրենց նմուշը Մատրիտի վրայ

ՄԱՐՏԻՍ 22.— Մատրիտի ճակտին վրայ ըմբոսանքները վերջին յարձակման կատարելու ճանաչումէն յետոյ, հանրապետական ուժերը հակա-յարձակման Գոտարիտի շրջանին մէջ և նոր զիւրքեր ձեռք անցուցին: Ըմբոսանքը հակա-յարձակման Արանտուէզի ճակտին վրայ, բայց ծանր կորուստներով ետ մղուեցան: Կատարական օդանավները ուժեղացան Պատմօզի և Մատրիտի կայարանները:

ՄԱՐՏԻՍ 22.— Հանրապետական թիւնները ուժեղացան Վէ-կայի զինագործարանը, որ ներկայիս կը գտնուի ըմբոսանքներու ձեռքը: Գործարանը հրոյճարակ դարձաւ: Այս գործարանին կորուստը մեծ կարեւորութիւն ունի ըմբոսանքներու համար:

ՄԱՐՏԻՍԻ ՏՂԱՔՆԵՐԸ

ՄԱՐՏԻՍ 21.— Մատրիտի շարունակական ուժեղացման հետեւան-քով Ֆրանսոս ընդունեց հիւրընկալել 4-14 տարու սպանիացի տղաք-ները: Կատարական թիւնը այս անթիւ զիւրքով մը հրաւիրեց մայրերը յանձնելու իրենց տղաքները, որպէս զի Ֆրանսոս զրոյնին:

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ԶԱԿԱՏԸ

ԼՈՒՏՈՆ, 22.— Սալամանքայէն կը հաղորդուի որ ազգայնականները կատարել յարձակման մը անցած են Կուստարամայի լեռներուն մէջ: Անոնց օդանավները սաւառած են Մատրիտի վերեւ, անոնց զիւրքու-թեան հանդիպելու:

Ան ժամ տը Լիւզէ կը հաղորդուի որ Պրիպոյի և Պուրթիտի ազգայնական իշխանութեանց միջեւ կատարուելու համաձայնութիւն գոյացած է, որպէս զի այս օրերս փոխանակուին 2000 պատանդներ:

ՖՐԱՆՔՈ Կ'ԱԻԵԼՅՆԷ ԶՆՁՈՒՄԸ

ԱՎԻՍ, 22.— Հավաստեալ է Ֆրանսիոյ ուժերը կ'աւելցնեն իրենց ճնշումը Մատրիտի արեւելակողմը և այն գիծին վրայ որ կուստարամայի անցքէն կ'երկարի դէպի Մատարանտոնա, այս շրջանի հանրապետական ուժերը պաշարելու համար:

Այս վերջինները վերջին օրերս անյոյս կերպով զիմարեցին և նոյնիսկ հակա-յարձակման ըմբոսանքներու ձեռք չի ձգելու համար այս ազգայնական կէտը, որ ամենամեծ կարեւորութիւնը ունի Մատրիտի պաշտպանութեան համար:

1931 դատուն բոլոր զօրքերը Ֆրանսիոյ մէջ հրամանին վրայ, պարտաւոր են արձանագրուել տարեկան անալ:

ՁԻՆԱԳՐԱԲԻ ՓՈՐՁԸ ՉԱՌՈՂԱՍԻ

ԼՈՒՏՈՆ, 22.— Բէօյթիլէ — Անգլ. կառավարութիւնը ամէն յոյս կտարած է Սպանիոյ մէջ Դմուսի զինազարար մը կատարելու մասին, անգլիաֆրանս. Առաջնիկներու միջոցաւ:

Կառավարական շրջանակները անուստուս յայտարարեցին որ միջնորդութեան ոչ մէկ նոր ձեռնարկի պէտք չէ սպանել արձակուրդի վերջաւորութենէն առաջ:

ցաւ որմէ վերջ հանրապետութեան նախագահ ընտրուեցաւ Հա-ժիմիլ Էթմալի:

Նոր նախագահը պատճառ յանձնեց ձեռնի Մարթանի կազմելու նոր դահլիճը:

Ազգայնական երեսփոխան Քարիս Գուրի սուրիական խորհրդարանը նախագահ կարգուեցաւ:

ՊԱՆԱԿՑՈՒՄԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱԼԷՊ 21.— Սուրիոյ մէջ շատ զէչ ազդեցութիւն թողած է ժընէ-որդուած, որով զիտոյներ կը զրկուին և կ'արգիւտուի նոր ուժերու առաջուածը: Վաթանիները սկսած են զիմել կարգ մը միջոցներու անհետեւանք թողելու համար այդ որոշումը: Այսպէս կեղծ բողոքի հետադարձ ուղղած են ժընէ Լաւանքի անունով:

Անկէ զատ, սկսած են զինք բաժնել Դաշնակ հայերուն և համազօղ կարողացած կարգ մը տարրերու: Անթաքիոյ վերջին զէպքերու ընթացքին ձեռքարկուած թուրքերու թիւը 33ի կը հասնի:

ԳՐՈՍԱԿԱՆԵՐՆ ԱՆ ԿԸ ԶԻՆԵՆ

ՊԵՐՏՐՈՒՄ 21.— Մանճաքի զանազան տարրերը պառակտուելու և իրարու դէմ հանելու քաղաքականութիւնը կը շարունակէ:

Չէնք բաժնուած է հրոսպետ Բօշոյի և հետեւորդներուն, որոնք հողատար իշխանութեան պաշտպանութիւնը կը վաշիկեն: Անթաքիոյ ոստիկանութեան մէջ մնացած վերջին 4 թուրք ոստիկաններն ալ հանա-թուած և անոնց տեղը ոչ թուրքեր զրուած են: Այս կերպով Անթաքիոյ մէջ մէկ հատ իսկ թուրք ոստիկան չէ մնացած:

ՍԱՆՃԱՔ ԴՐՎՈՒԵԼԻՔ ԴԻՏՈՂՆԵՐԸ

ԺՆԵՎԻ 21.— Ազգամոզովի քարտուղարութիւնը հրատարակեց անունները երեք չէզոք զիտոյներուն, որ Իսթանբուլի Մանճաք պիտի կրթան կառավարութիւնը ընտրուի համար: Նշանակուած զիտոյներն են՝ նոր-վիկիոյ կողմէ Հանս Հօլմա, թուրքահայկէն փոխանակութեան նախկին յանձնաժողովի նախագահը, Հոլանտայի կողմէ Լ. Ժ. Բարոն Զէլպեան կղզիին նախկին կառավարիչը և Զուրիքիոյ կողմէ զնգապետ Բարթ Դաթերիլ:

ՍՈՎԵՏԵՐՆԵՐԸ

ՆԱԽՏՈՐՄ ՉԵՆ ՂՐԱՍԻ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ

Բողոքի բուռն ցոյցեր Ռուսիոյ ամէն կողմը

ՄՈՍԿՈՒ 22.— Բազմաթիւ միջիններ կազմակերպեցին ռուս ծա-վայինները, որոնք կը պահանջեն պատժի ֆաշիսթ ծովահէնները: Կը կարծուի որ Մոսկուայի կառավարութիւնը անգլ. և ֆրանս. կառավա-րութիւններուն պիտի առջարկէ գործակցել իրեն, նման զէպքերու կրկնումին արգելք հանգիստանալու համար: Եթէ այս վերջինները մեծեն Մոսկուա առանձին պիտի չարժի և միջոցներ ձեռք պիտի առնէ իր ան-չողներուն նաւարկութեան ազատութիւնը ապահովելու համար:

ԼՈՒՏՈՆ 22.— ԵՏէյի Մէյրի Մոսկուայի թղթակիցը կը հաղորդէ որ, թէեւ ճշգրիտ տեղեկութիւններ զեռ չեն ստացուած Երմոսովոյի ընկղման մասին, բայց սովեթ պաշտօն. շրջանակները կը յայտարարեն որ անգլաֆրանս պիտի ունենայ ան: Արտաքին գործարար Լիթվինով յայտարարեց որ մարտանաւեր չեն զրկուած սպանիական ջուրերը պայտ-պանելու համար սովեթ նաւարկութիւնը:

ՄՈՍԿՈՒ 22.— Երմոսովոյ չոգնուածի միջազգային վրայ Ռուսիոյ ամէն կողմէ մեծ միջիններ տեղի կունենան: Այս միջիններու ըն-թացքին սատակ յարձակումներ կը գործուին ֆաշիսթներուն դէմ: Ան Մոլի կարմիր նաւատորմը ընդունած է հետեւեալ բանաձեւը.—

«Փաշիսթները կ'ընկղմեն մեր չոգնուածները: Փաշիսթ ծովահէնները կը սպաննեն Սովեթ հայրենակիցները: Մեր թշնամիներուն կ'ազգարա-րենք որ պիտի կորուսենք այն ձեռքերը որ կ'երկարին Սովեթ նաւերուն, Սովեթ քրօշին և Սովեթ հողերուն»:

ԹԱՍ ԿԸ ԿԵՐՔԷ

ՄՈՍԿՈՒ 22.— Թաս գործակալութիւնը կը հերքէ անգլ. աղբիւր-ներէ հաղորդուած այն լուրերը թէ՛ սովեթ մարտանաւեր սպանիական ջուրերը մեկնելու հրաման ստացած են:

ՆԱՆՔԻՆ ՉԸՆԴՈՒՆԻՐ

Ապստամբներուն առաջարկները

Զէմի գործարան մը օդը համուած

ՓԵՔԻՆ, 22.— Երկէ կէսօրէն յետոյ Նանքինէն պատուիրակութիւն մը հասաւ մարաշախ ԵՏէյի ճեմ, քննելու համար ապստամբ մա-րաշախ Շանկ Սու Լիանի և կառավարութեան միջնորդու կարե-լուութիւնները:

Մարաշախ Սու Լիանի հետազոտած է որպէս զի օդանաւ մը զրկէ ծիանֆու տանելու համար հինգ հոգիէ բաղկացեալ այս պատուիրակ: Կուրիները:

ԹՕՔԻՆ, 22.— Մանչուրիոյ կեզրոն՝ Սինթիէ կը հաղորդուի որ, Մանչուրիոյ մէջ պատրաստութիւններ տեղի կ'ունենան պարտուորիչ զին. ծառայութեան համար:

Կ'ենթադրուի որ երեք տարուան ծառայութիւնը անհրաժեշտ է երկրին պաշտպանութեան տեսակէտով:

ՆԱՆՔԻՆ 22.— Չանկ Սու Լիանի կը յամտի ազատ շարձակել Չան Բայ Զէքը մինչեւ որ կառավարութիւնը ընդունի պատրաստ յայտարա-րել ձեռնարկի դէմ: Մարաշախին կինը, աւստրալիացի խորհրդական Տեմալի հետ, օդանաւով մեկնեցաւ ծիանֆու ապստամբ ըլլալու համար իր ամուսնոյն կեանքին մասին:

ՇԱՆԿԱՅՈՒ 22 — Արտաքին նախարար ձեռնարկ զեսպանին յայտա-րարած ըլլալով որ, Նանքին պիտի մերժէ ամէն հակացողութիւն ըմբոսա-նքներուն հետ. այս վերջինը իր գահունակութիւնը յայտնեց մամուլին:

«Կերմանիա գաղութներու պէտք ունի»

Կ'ըսէ Շախթ

ՊԵՐՏՐՈՒՄ 22.— Տօքթ. Շախթ, Մոսկուայի անթիւ ճառասօսելով Ռուսիայանցի երեսփոխան պաշտաններուն ըսաւ.—

«Աշխարհ բաւական մեծ է, որպէսզի Գերմանիա կորենայ զաղութ-ներ ունենալ: Կարելի է անգործութեան Գերմանիա մը ստեղծել, անոնց զպչելու միւսներուն: Գերման ժողովուրդը չուզէր հրաժարի իր ապա-զայն: Առանց զազարի Գերմանիա պէտք է յայտնէ աշխարհի որ զա-ղութներու պէտք ունի, որովհետեւ սակա միակ միջոցն է անուցանելու զերման ժողովուրդը»:

Սան Սալվատորի աղէտը

ՍԱՆ ՍԱՎԱՏՈՐ 22.— Սան Վենետիկի փլապաններուն տակէն հան-ուեցաւ մօտ հարիւր մեռելու և անլի թան 220 վիրտուներ: Զիւթական Ֆաար կը հասնի 10 միլիոն տօլարի:

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐԻ ՊԱՃՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԼՈՒՏՈՆ, 22.— Մոսկուայի նախարարութեան նախկին տեղեկաւոր Թեան պիտեք երկէ ճառ մը արտասանելով ըսաւ որ պատերազմի մը-պարագային ձիւրալթարը կար

